Ч. 136 (930). Львів, середа 19. червня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Становище Української Парляментарної Репрезентації.

З Відня пишуть нам:

В пятницю дня 14. червня відбуло ся засідане Української Парляментарної Репрезентації під проводом голови д-ра Петрушевича. Українські посли явились майже в комплеті. Наради тревали рано і по полудни. Рано складали члени президії: посли д-р Петрушевич, д-р Евген Левицький і д-р Трильовський звіти із своїх конференцій з австрійськими й німецькими політиками та з своїх політичних подорожий. По звітах давали референти поясненя та інформації на ріжні інтерпеляції та запити. По полудни відбулась вичерпуюча дебата над політичним положенем. На початку дебати і в її ході виринули три проекти резолюцій, одна від д-ра Евгена Левицького, друга від д-ра Колесси, трета від д-ра Цегельського. Внаслідок того вибрано редакційну комісію, котра уложила компромісовий проект резолюцій, які опісля і принято одноголосно. Сі резолюції такі:

„Повне засідане Української Парляментарної Репрезентації з огляду на спроваджену Поляками тяжку парляментарну крізу, яку вони бажають використати для своєї імперіялістичної і анексійної політики дотично українських областий Холмщини, Підляша і Східної Галичини та привести австрійське правительство до нарушеня заключених з українською державою договорів поставило такі передумови своєї позитивної праці в австрійськім парламенті:

Запевненя з боку міродатних чинників, що

1) мировий договір заключений з українською державою в Берестю буде вповні переведений;

2) що давне домагане українського народу в Австрії утворення українського коронного краю, зложеного з українських частий Галичини і Буковини, буде сповнене.

Українська Парляментарна Репрезентація заявляеть ся за скликанем парляменту. Колиж би те скликане мало наступити за ціну жаданих Поляками передумов, то Українська Парляментарна Репрезентація була би спонукана вступити на дорогу найострійшої опозиції і як в парляменті, так і поза парляментом ужити найуспішнійших середників борби в обороні загрожених народних прав".

Українська Парляментарна Репрезентація зійшла ся на те, щоби зясувати своє становище супроти парляментарної крізи. В сій справі висказалась Репрезентація за скликанем парляменту і заявила свою готовість позитивної праці, але під деякими політичними умовами. Сю заяву Української Парляментарної Репрезентації повитає радо ціла українська суспільність, для котрої безпарляментарний режім бувби тяжким ударом. Наш нарід має досвід, що значить такий безпарляментарний режім, як з другого боку, скільки полекші принесло скликане парляменту. Абсолютистичний режім в Галичині бувби режімом польської бюрократії та видав би нас безконтрольно в руки наших політичних противників.

Ліпше мати сякі-такі конституційні свободи при парляментарнім режімі, як надіятись на якісь обіцянки. Коли-б правительство мало чесні наміри, булоби виконало обіцянки з минувшого року. Де участь Українців в прибічній раді і в проводі централь для відбудови? Де удержавнене українських ґімназий і т. д.?

Добре отже зробила Українська Парляментарна Репрезентація, що підчеркнула потребу парляментарного режіму.

Поза тим містить комунікат протест проти польської нахабности і українські умови до позитивної участи в парляментарній праці, значить до приступленя до більшости. Сими умовами: додержане берестейського договору і забезпечене поділу краю. Отсим ударено в саму основу річи. Українська Парляментарна Репрезентація не вдаєсь в переговори над другорядними справами, а жадає запоруки в справах засадничих. Се й відповідає вазі нинішної політичної хвилі, коли рішають ся основні, а не підрядні, питаня. Розуміеть ся, виконане тих умов унеможливить Полякам належане до більшости. Але Поляки і так до неї тепер не належать. Утворене більшости з Німців, Українців і південних Славян се річ до переведеня, колиби тільки у Німців було трохи доброї волі до уступок в користь Словінців. Та дуже треба сумніватись, знаючи непоправне самодурство правительства і австрійських Німців, щоби вони пробували утворити більшість без і проти Поляків.

В кождім разі ухвала Української Парляментарної Репрезентації відповідає в цілости поглядам українського народу.

Нові переговори між Росією і Німечиною.

На днях розпочинають ся в Берліні нові переговори між Німечиною а Росією, яким приписуеть ся рішаюче значіне для будучих відносин обох сих держав. Метою сих переговорів є розвязати цілий ряд неясностий і непорозумінь, які мають корінь в берестейськім договорі, або які зайшли вже після сего. Російське правительство ставить слідуючі питаня на дневнім порядку нових переговорів: Положене на Донщині, Кавказі і Криму, політичне положене в Лівляндії і Естонії, господарські взаємини між Росією а Німечиною і справа увільненя полонених. В Берліні вже від кількох днів знаходить ся російська делеґація, яка складає ся з Леріна, Сокольнікова, Бухаріна і великого числа ріжних фаховців та знатоків.

Між Німечиною а Росією істнує дійсно богато спірних питань, які грозять вибухом нових военних конфліктів. Час до часу появляють ся вісти про мобілізацію війська в Росії і наспівають чутки, що Росія хоче зломити берестейський мир і знов розпочати війну. Рісійські міщанські круги і давні урядовці взагалі не признавали ніколи берестейського договору. Вони ще далї покладають надії на держави антанти, тому й горить в них жадоба відімстити ся за понесене пораженя. Їх передовсім дражнить також німецько-українська політика. Справді теперішне большевицьке правительство погодило ся з конечностю самостійної і незалежної України і тепер ведуть ся у Києві мирові переговори між Україною а Росією, а навіть підписано вже перемирє.

Але навіть бельшевицьке правительство лише з трудом пішло на уступки і переговори мало що не розбили ся о питане т. зв. демаркаційної лінії. Українська Центр. Рада в III-тім Універзалі означила свої північні границі, які признано також у берестейськім мировім переговорі. Межі сї ограничались до етноґрафічних границь українського народа. Гетьман Скоропадський пересунув сї границі значно на північ і схід, а німецькі і українські війська окупували далеко висунені на північ російські місцевости. Німецькі війська окупували надто Донщину і заняли там великі міста Ростів, Таґанріг і инші. В сей спосіб відрізали вони Росію від донецького углевого байсена і від Кубанщини та Кавказу, які поза східною Сибірю були головними шпихлірами збіжа для північних провінцій Росії.

Ізза недостачі вугля не можуть працювати російські фабрики і терпить зелїзничий рух, а знов через відрізане від хлїбодайних країн ширить ся в Росії голод.

Се все викликує в Росії велике невдоволене і военний настрій проти Німечини. Ворожнеча проти Німців ширить ся також серед російського селянства. Як звісно, головним мотивом покиненя окопів була для російських салдатів охота як найскорше дістати ся до свого села, щоби там ділити дідичівські земельні добра. Тимчасом з приходом Німців на Україну і Білу Русь реституовано право приватної власности на землю. Російські селяни боять ся, щоби те саме не стало ся і у них і вони готові є хопити знов за оруже проти Німечини.

Большевицьке правительство, а передовсім Ленін, не бажають собі нової війни і тому раді вони порозумітись з Німечиною і остаточно вирішити всї непорозуміня. Се є метою теперішних берлїнських переговорів. Німці також склонні є поробити уступки і правдоподібно прийде до згоди між обома державами.

Адміністрація нашої часописї находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

З України.

Делеґація укр. кольонїй.

Вчера у мінїстра закорд. справ Дорошенка була делеґація Самарської укр. кольонїї і голова Пензенської укр. ради.

Пожежа на Подолї.

Ще Київ не опамятав ся від звіринецької катастрофи, як прийшло нове нещастє: Вчера коло 3 год. попол. з невідомої причини вибухнув пожар в складах дров на пристанї Днїпра. Пожежа з незвичайною скоростю та силою обхопила майже відразу кілька кварталів. Огонь пожирав все: дрова, будинки, пристанї, склади товарів, маґазини, млини. Огонь шалїв стихійно, від довгої спеки матеріял був за сухий. Всї пожарні команди, укр., нїм. і австр. військові відділи не могли зарадити нещастю, хоч пожежа ширила ся на самім берегу Днїпра. Удало ся вдусити огонь аж над раном. Сегодня чорніють та димлять ся пожарища.

Делеґат Тариби в Київі.

Дня 11 червня приїхав до Київа з Вільна зі спеціяльними уповаженями від литовської „Тариби" до вкраїн. правительства М. Ічас, член державної думи останнього скликаня.

Увязнене Фещенка.

Звісного укр. економіста, б. міністра І. Фещенка-Чопівського арештовано. Ціла вотатка в сій справі „Н. Ради" крім наголовка сконфіскована. Причиною арешту, є ряд його відчитів про берестейський договір.

До замаху на проф. Грушевського.

УТА. доносить: Нїмецька команда оголошує, що бувш. рос. офіцер Гриник (Коротков), котрий допустив ся замаху на президента бувшої Центр. Ради проф. Грушевського підпав під суд, та по дорозї в суд задля проби втечі був застрілений нїмецьким конвоєм.

„Власність польського народу".

Відень. — „Polnische Nachrichten" пишуть: „Як Холмщина і Підляше, так і область Галичини мусить уходити — завдяки безперервному володїню історичних польських чинників — за культурну, етноґрафічну і політичну власність польського народу. Признане того стану річчи з нїмецького боку становить невідкличну умову спільної працї з нїм. партіями.

Коментарі зайвні!...

Парляментарне положенє.

В посольських кругах, як також серед палати панів живо обговорюю ся плян скликаня парляменту на коротку сесію в цїли полагодженя буджетової провізорії і податкових предложень. Плян сей попирають головно нїмецькі соц.-демократи, бо хочуть використати засїданє парляменту, для розправи над питанєм прокормленя. Також польські посли бажалиби скликаня парляменту з двох зглядів: а саме, вони надіють ся, що підчас сесії може прийшло би якось до згоди між ними а Нїмцями, а як нї, то їм отворилаби ся трибуна для розголошеня на цїлий світ своїх жалів і кривд. Вони пустили тому в обіг вістку — а доносить про се христ. соц. орґан „Austria" — що будьтоби частина мінїстрів загрозила д-рови Зайдлерови, що уступить з кабінету, якби др. Зайдлер до осени хотїв правити без парляменту.

„Austria" стверджує, що се не відповідає правдї і що лише один мінїстер готов є витягнути консеквенції з нескликаня парляменту. Нїмецькі посли годять ся на скликанє парляментарної сесії, але під сим одним услівєм, як буде запорука супокійного перебігу нарад парляменту. Сеї запоруки поки-що нема і тому є сумніви, чи парлямент буде скликаний в червни навіть на коротку сесію.

Між Пявою а Монтельо.

Відень, 17-го червня. Урядово оголошують:

На венетійському гірському фронті дїяльність боєва значно обмежена із-за непогоди і мряки. На захід від Бренти полки альпейських країв удержують день передтим виборені гірські становища проти сильних наступів ворога.

На висоті Монтельо посувають ся дивізії полевого маршалка Людвика Ґоїґінґера серед боротьби на захід.

По обох сторонах зелїзницї Одердо — Тревізо сильні італїйські протинаступи без успіху.

На полудневім крилї відділу армії Боровича наступаючі сили ґен. піхоти Чічеріча відняли у ворога землю на захід від Сан Дона і взяли Кано Сіле. Суперничаючи з нїмецько-австрійською і угорською мужвою дали своїм бодрим поведенєм доказ, що кождоденні від ряду місяців проби ворога наклонити їх до зради і підлоти остали без успіху. За бої над Пявою з 15-го червня заслугує на признанє понад всяку похвалу молодий угорський полк 106. Як завсїгди, в успіхах останних днів брали наші сапери і наші боєві летуни визначну участь.

Число полонених на полудневo-західному фронті піднеслось на 21.000.

Наш господарський сойм.

Львів, дня 18 червня.

Нинї відбувають ся в великій салї Тов. ім. Лисенка загальні збори Краєвого господарського товариства „Сїльський Господар". Перед зборами відбуло ся торжественне богослуженє в храмі св. Юрія. Службу Божу відправив о. сов. Войнаровський. На богослуженю присутних було много делеґатів філій і членів „Сїльського Господаря", цїла управа і персонал Тов-а, почетні президенти Тов-а, Екселенція митрополит ґр. Шептицький і о. Тома Дуткевич, парох Цішок.

Президію ведуть п. радник Кивелюк і посол Онишкевич. Збори відкриває голова „Сїльського Господаря" п. радник Кивелюк. На вступі посвячує той голова посмертну згадку померлим членам і основателям С. Госп. передовсїм бл. Евгенови Олесницькому і пос. о. Йосифови Фолисови, та другим соткам членів Тов-а, які померли підчас чотиролїтньої війни. Присутні вшанували память умерлих повстанєм з місць.

Пан предсїдатель витає заступника централї відбудови краю п. Новака і дає голос для відчитаня протоколу з послїдних Зборів секретареви Тов-а п. Струкови. Після сего здає п. Струк звіт за 4-лїтну дїяльність Товариства. Звіт сей подамо завтра в нашій часописи. Замітимо тут, що з технїчних зглядів Товариство „Сїльський Господар" звіту не видрукувало.

Загальні збори С. Г. є чисельно обсілані. Цїла велика саля заповнена делеґатами і членами Тов-а. Настрій зборів поважний.

НОВИНКИ.

— У нас инакше... Добре поінформовані берлїнські часописи повідомляють, що хоч в Нїмеччинї зменшено дневний придїл муки з 200 на 160 ґрамів, то сей стан буде мати місце лише сїм недїль, а після сього можна буде при помочи доброї орґанізації у вимолоті осягнути давнїйші услівя житя. Наколи минулого року недостача картофель сильно докучала, тепер положенє являєть ся о много більш вдоволяюче. Крім сього в найблизших місяцях має бути Нїмеччинї доставлена велика скількість українського збіжа, мяса і инших середників поживи. Нїмеччина дає своїм горожанам в замін за теперішний зменшений придїл від 15-го червня до 15-го липня 25 ґрамів цукру денно на людину. — Жителї Берлїна мають також забезпечені більші скількости всяких инших середників поживи, при давнім придїлї картофель, який виносить і далї 14 фунтів.

— З учительського руху. На засїданю Ради надзірної тов. „Взаїмна поміч" з дня 19-го мая сего року рішено доробити усї старання в цїли матеріяльного забезпеченя учительства під сю пору та відновити становий орган „Учительське Слово".

Виконуючи сї рішеня, дирекція Товариства взиває усї Відділи окружні, щоби спільно з повітовими орґанізаціями польських „Ognisk" в протягу двох найблизших тижнів урядили повітові учительські віча. О сїй акції повідомлено зі сторони „Związku polskiego nauczycielstwa" усї „Ogniska".

Обіжник з близшими поясненями в сїй справі розіпслеть ся на днях.

Невідновлені доси окружні відділи зволять віднести ся по обіжники до дирекції.

В справі віднови орґану „Учительське Слово" зложено новий редакційний комітет, котрий в дни 16-го червня с. р. відбув перше засїданє.

Рішено приступити до видаваня першого числа в місяци липни, а між тим подбати о адреси усїх членів Товариства, позаяк їх лїста з вини деяких окружних Відділів не є повна.

Хто не заплатить членської вкладки за рік 1918, той рішучо орґану не одержить.

Тож лежить в інтереси членів зголосити безпроволочно своє членство з поданєм місця осїдку і послїдної почти, та вирівнати вкладку членську за рік 1918. — Дирекція „Взаїмної помочи": І. Стронський, Н. Мороз.

— Чи нема ради? Мешканцї сїл Городища, Слобідки і Млинця надсилають ось таке письмо:

Від злопамятного року 1914 нема у нас священика. Завідатель, о. Кулицький, парох Таврова, із-за працї у власній парохії, в рядигоди у задушні дни навідуєть ся у наше село, в душпастирській роботі виручують його ретельно польські брати, оцьове Шамота і Горчица з Козлова. Частенько вони гостюють у селї, сповідають вірних, хоронять вмерлих, хрестять новородженних гайдамаків. В українських сїмях стрінете дїтий, охрещених чудернацькими іменами Уршуль, Кунеґунд, Анєль, Ядвіґ, Людвіків, „Медведиків" (Бенедикта селяни так перехрещують). Шановні оцьове фабрикують задаток на другий „мільон Полякуф на Русі", а наша свїтла консисторія нї вусом не моргне... — Я. Кріп.

— Видавництва А. Хойнацького. В справі книжок, виданих накладом А. Хойнацького треба звертати ся на адресу накладця А. Х. Львів, ул. Листопада 56 партер на ліво.

— З культурного житя укр. Львова. В недїлю відбула ся остання з лекцій дра Свєнціцького „Про основи музеольогії". Цікавого викладу слухало значне число добірної публики. Шановний прелеґент займав ся як технїчною, так духовою стороною музеїв, переводив анальоґії між московським Ермітажем, пештецьким Немзеті і музеєм королївства чеського в Празї, переплїтаючи свій змістовний, любовю до предмету надиханий виклад займаючими даними власного досвіду. Провідна ідея викладу: вказати укр. суспільству на необхідну потребу великого всеукраїнського музею і охорона памяток минувшини.

— Аріґо Боіто. Недавно помер Аріґо Боіто, один з найцікавійших типів в ґалерії музичного світа. В його славних операх слїдно вплив Ваґнера, а вони тим оріґінальні, що він увів в них спів, який повинен би там являти ся льоґічним противенством, но в цїлости душею Боіто просвітлений, має звук чистої поезії. Покійному завдячує музичний світ те, що Верді при його субтельній помо-

чі переробив „Веселі кумк з Віндсору“ і Фальстафа лїричну комедію, яка є найчуднїйшою квіткою італійського музичного мистецтва.

— **Живність з України.** З Відня доносять, що на останній конференції у президента міністрів дра Зайдлера в справі апровізації Галичини живністю з України, референт др Левенфельд-Рус признав, що всї дотеперішні приреченя на річ галицьких міст мусіло правительство взяти назад супроти натиску з боку Німеччини. Австрія була приневолена заключити 18. мая так зв. берлїнський договір. Др Левенфельд-Рус зрадив дещо з тайни того договору. Після того Німечина взяла на себе апровізацію Австрії в часї від 15. мая до 15. липня с. р., а Австрія уступила їй свої господарські користи на Україні. З континґенту, який Австрія дістане з Німечини, може припасти на галицькі міста около 6 ваґонів денно. (На основі того договору має Галичина дістати з України 85 ваґонів живности денно, з того 41 і пів ваґона для гірничих робітників, а 43 і пів ваґона для міст). Др Левенфельд-Рус не може однак заручити, чи міста дістануть ту скількість. Говорив також, що до Львова і инших міст прожнвний уряд післав був в маю с. р. значну скількість ваґонів збіжа; показало ся однак, що сего збіжа міста зовсїм не одержали. Правительство обіцяло зарядити в тій мірі слїдство.

— **Лебеді з Іпр.** „Daily Mail“ оповідає про ідилю руїн Іпр, над якими переливалось до недавна пекло смертельноносного огню. Осторонь них на просторі 1 км. лежить глибоке, темне озеро а довкруги нього на узгірях чорніють вінком тополї. Сї узгіря були захистом Французів, і утратили всїх своїх оборонців в огни німецьких стрілен. Тепер там мертва пустиня. Остала живою лиш пара сніжистих лебедів, що мають гнїздо в глубокій прогалині під узбічем гори. І доси вони плавають там довкола темного гладкого плеса і згордливо дивлять ся на вислїди кріва вих людських дужань. Всї жовнїри знають лебеді з Іпр і вірять, що їх куля минає та вогонь не береть ся. Вони не кидали за час війни свого житла ні разу, а підчас третьої великої битви над озером виколупало ся з яєць двоє здорових лебединих дітий.

— **Українцї і марш цїсарських тирольських стрільців.** В стариннім місточку Фрайштадї (Австрія гор.) находить ся табор полонених, між якими є найбільше Українців. В них є власна музика з 30 людий, яка часто бере участь у всяких торжествах фрайштадського житя. Ось і недавно з нагоди свята Божого тїла виступала українська орхестра і викликала загально одушевлене тим, що віддавала признаки почести після австрійських обовязуючих приписів. Але радість дійшла верху, коли по скінченю церковної церемонії українська орхестра заграла „Tiroler Kaiserjäger-Marsch“, так славно, що се принесло-б честь військовій орхестрі. Публика давала вираз своєму захопленю живими, невмовкаючими оплесками.

— **Нарада в Тустановичах.** З огляду на конечність виїзду депутації наших брутовців до Відня відбуде ся заповіджена на 23-го червня сего року нарада в Тустановичах в недїлю дня 7-го липня о г. 3 попол

„Пояснене“.

Вп. п. радник Кивелюк надсилає нам слїдуюче „пояснене“, котре мимо його оригінальної форми містимо в цїлости. Воно звучить:

„Не в інтересї власнім, бо сплетнї (!) навіть друковані (!) мене не зворушують (!), але в інтересї інституції, на котрої чолї стою близько 8 лїт, уважаю моїм обовязком подати поясненя двох справ порушених в „Українськім Слові“ чч. 130 і 132 с. р.

Перша то справа реальности бл. п. Недзьведзкого, що припала „Просвітї“ в спадку по нїм. Реальність та складає ся з площі будівельної 2 ари і 91 мет. і з городу 24 арів 36 мет., меньше отже як пів морґа простору, а не так як утримує (!) „Ук. Сл.“ 3 чверти морґа. На тім стоїть старий деревляний дім партеровий під бляхою дещо завохчений. Замешкують його від давних лїт льокатори, що стояли в дуже близьких майже родинних зносинах з бл. п. Недзьведзким, а чинш виносить 22 кор. місячно. Згідно з поглядом проф. Студинського, у котрого бл. п. Недзьведзкий мешкав і котрий до хвилї смерти утримував з ним дуже тїсні зносини і знав бажаня небіщика — полишила „Просвіта“ тих льокаторів доки не буде рішена справа цілої спадщини а і дому. Спадок признано „Просвітї“, належитости оплачено, леґати виплачує ся та тепер переводить ся інтабуляцію дому. Повстала квестія, що робити з реальностію, котра не приносить „Просвітї“ жадного доходу а і винаймлена як найкориснїйше не богато приносилаб. Положенє реальности дуже гарне та під будову більшого обєкту не надає ся, бо крім доста вузького пасма при улици уроча часть се убіч; і будова, поминаючи теперішні кошта навіть в нормальних часах була би дуже коштовна; дім же в теперішнім станї представляє мінімальну вартість.

Перемиска громада знала, що реальність та припала „Просвітї“ і коли прийшла пора що можна було приступити до продажи повідомлено філїю „Просвіти“ в Перемишли і виконавцю завіщаня дра Кормоша про те що товариство „Просвіта“ задумує реальність продати аби проте зібрали оферти і переслали їх Головному Видїлови.

З гори треба зазначити, що тов-о „Просвіта“ не є в фінансовій можности чинити дару з реальности якій другій інституції, бо стан його ще перед обнятєм мною головства а й пізнїйше задля війни, відмови субвенції через правительство і т. д. не є так то світлий.

До „Просвіти“ вплинуло кілька оферт лише приватних осіб, від якоїсь інституції не було ані оферти ані пропозиції.

Оферти вагались межи 45.000 а 70.000 кор. Найвисша оферта походила від чоловіка не нашої нації, оферти наших людий на письмі виносили найвисше 60.000 кор.

На засїданю Видїлу, на котрім був присутний др Кормош і по його поясненях постановлено продати реальність за 60.000 кор. нашій людинї. Та зараз по засїданю прийшло письмо, що особа та з купна резиґнує.

Так стоїть нинї та справа.

Завдяки праці дра Кормоша і других всї інституції в Перемишли мають свої приміщеня і якась конечна потреба для них набуваня реальности бл. п. Недзьведзкого не заходить. Доходу реальність ся не приносить, чиж отже „Просвіта“ має тратити і дохід з капіталу, який би мала з цїни купна за ту реальність, а то лише для того, що суть невдоволені одиницї, котрі самі не знають чого би хотїли (а може знають та не хочуть виявити).

Друга справа то справа спадку по бл. п. Кнїгиницьким. Вже сама стилїзація письма заміщеного в „У. С.“ вказує, що ходить ту о звичайну сплетню. Таке саме письмо дістало і „Дїло“ та засягнувши інформацій в „Просвітї“ кинуло його до коша. Ще навіть не усталений зміст устного завіщаня бл. п. Кнїгиницького, лише загально звісно що маєток має припасти „Просвітї“ та мимо сего від осени 1917 р. много разів обговорювано справу на Видїлї та була загальна гадка що скоро провід спадковий буде закінчений в Грабівци мусить ся утворити якусь тревалу інституцію так для вшанованя памяти жертводавця як і для загального добра. Коли прийшло повідомлене суду що справа спадкова поступає, запала на Видїлї дня 10. червня 1918 р. (виїмково був комплет нормальний не воєнний) ухвала котра іде власне по лїнії утвореня і виносаженя такої інституції. О якімсь уповажненю дра Мандичевского до продажи майна не було нїколи мови, а ріжних оферентів, котрим же годї заборонити писати і навіть приїздити до „Просвіти“ відправлювано з нїчим. Коли прийде пора то певно Видїл „Просвіти“ поступить згідно з волею спадкодавцї і як того народний інтерес вимагати ме. Та треба ту піднести, що зі спадщини бл. п. Кнїгиницкого ціле майно движиме розграбовано а реальність дуже знищена. Причипитись до того мали в многім таки місцеві люди а доглянути добра що стало по части добром громадським не було кому.

З представленя тих двох справ кождий неупереджений читач переконаєсь, чи була основа (!) заміщати в „Укр. С.“ подібні новинки як були там заміщені про тов-о „Просвіта“ і через то підкопувати довіре (!) до сего товариства у нашого загалу“.

І ми згідні з Вп. п. радником Кивелюком, що з сего представленя кождий неупереджений читач може переконатись, чи була основа порушувати згадані справи прилюдно в пресї. Ми думаємо, що кожен неупереджений читач саме на основі „поясненя“ п. радника таки прийде до переконаня, що якась основа до сего була. Іменно що до реальности в Перемишли, то таки виходить, що „Просвіта“ думає її збутись. Гадаємо, що є се добре право кожного Українця, а тим більше укр. газети, спротивити ся тому без огляду на се, чи се кому припаде до вподоби чи нї, а тим більше з гори застерегтись, щоби сеї реальности не продавано в чужі руки. Українцї і так не можуть почванитись надміром реальностий по містах, а ту так легко трактуєсь справу збутя реальности в Перемишли, наче би се ходило о загороду в Шманьківцях чи Гусакові. Позволить Вп. п. радник, що ми дещо инакше глядимо на сю справу, а так само і люди посторонні, от як ті, що саме писали про сю справу до „Укр. Слова“. З „поясненя“ Вп. п. радника ми як-раз набрали переконаня, що наш дописуватель мав повну рацію, коли був занепокоєний о долю сеї реальности та що його допись не була нїякою „сплетнею“, як се Вп. п. радникови подобаєть ся назвати.

Що до другої справи іменно спадщини по бл. п. Кнїгиницьким, то поміщений в „Укр. Слові“ прилюдний запит до Видїлу „Просвіти“ був підписаний поважними і саме найлїпше поінформованими селянами та свідками завіщаня. Думаємо, що мусїли вони мати якусь причину до занепокоєня. О скілько знаємо, старали ся звісні нам по назвиску Поляки набути сю маєтність. На тій основі повстало певно занепокоєнє Грабівчан. Тим лїпше, коли прилюдно виясниЛо ся, що їм нема чого непокоїтись.

А тепер загальна увага: Письмо Вп. Радника держане в тонї, котрий вказує „зворушенє“ ба й подратованє. Деякі звороти його кажуть думати, що Вп. Радник є погляду, що таких справ не вільно нам в ґазетній дорозї порушувати. Ми вже сказали, що наш погляд як-раз протилежний. „Просвіта“ чи яка инша українська інституція се загальне добро, а не приватна домена одиниць чи „фамілїй“. Добро сих інституцій лежить усїм нам на серци, але як собі його хто уявляє, се вже річ свобідного погляду. Ми думаємо, що в нас замало публичного вгляду в господарку поодиноких інституцій, наслїдком чого не всюди іде все, як слїд. Не адресуємо сего саме до „Просвіти“ — але навіть „Просвіта“ не може бути виїмком з під публичної контролї. Тому не бачимо причини до подратованого тону „поясненя“. Наше і нашої публики право прилюдности запитати, як стоїть ся, чи та публична справа, а обовязком осіб, ведучих дотичні інституції є дати прилюдно пояснене. Ображатись та відмавляти публичній опінії сего права — нема основи.

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 19-го червня 1918.

Нині: 19-го червня: греко-кат. Висаріона хр., римо-кат.: Ґевр. і Прот.

Завтра: 20-го червня: греко-кат.: Теодота свящ., римо-кат.: Сильвія.

| **Вічевий комітет учительський** в Яворові пригадує, що повітове учительське віче відбуде ся 1. липня в Яворові. Хто не одержав запрошена, дістане його при вступі на салю.

| **Загальні Збори** Покутського Союза, кредитово-господарського реєстрованого стоваришеня з обмеж. порукою в Коломиї, відбудуть ся в пятницю, дня 28. в. ст. червня 1918, о год. 10 перед полуднем в салі „Народного Дому“ (II поверх) в Коломиї зі слідуючим порядком:

1. Відчитане і принятє протоколу з попеpeд. загальних зборів.
2. Справоздане Дирекциї з діяльности і рахунків за час 1914—1917.
3. Справоздане Контрольної Комисиї.
4. Затвердженє рахунків і білянсу за час 1914—1917 і уділене Дирекциї і Надзираючій Раді абсолюторії.
5. Справа поділу зиску за 1914—1917.
6. Зміна §§. 1—29—31—41—35—38 і 50 статута.
7. Затвердженє вибору нових членів і заступників членів Дирекциї.
8. Вибір всіх членів і заступників членів Надзираючої Ради.

Наколиби на повисших зборах не було що найменше одної четвертини всіх членів, управнених до голосованя, то по мисли § 47. статута відбудуть ся другі загальні збори з тим самим дневним порядком і в тім самім льокалі — як висше подано — в пятницю, дня 28. в. ст. червня 1918 о годині 11 перед полуднем.

Право участи в загальних зборах прислугує членам по мисли § 42 статута.

Замкнене рахунків і біланс стоваришеня за час 1914—1917 остають з нинїшним днем виложені до перегляду членів в комнатах стоваришеня в урядових годинах.

Коломия, дня 17. в. ст. червня 1918.

За Надзираючу Раду:

Др З. Левицький, предсідатель. 126 Л. Дольницький, секретар.

| **Загальні Збори** Товариства: „Українська Бурса“ в Бережанах відбудуть ся 29 червня 1918 о 11 год. перед полуднем у власних комнатах, зі слідуючим денним порядком:

1. Відкритє зборів.
2. Звіт Виділу з діяльности від послідних заг. зборів.
3. Звіт Комітету будови бурси.
4. Звіт контрольної Комисії.
5. Вибір нового Виділу і контрольної Комисії.
6. Внесеня і інтерпеляциї.

Коли в означеним часі не явить ся вимагане статутом число членів, відбудуть ся того самого дня, в тім самім місци о 12 год. перед полуднем другі загальні збори з тим самим ден. порядком без огляду на число присутних. — Виділ. 127

| **Почтовці повір!** Статут Товариства „Краєвий Союз українських почтовців“ у Львові, затверджений власне ц. к. Намісництвом, друкує ся і зістане сими днями розісланий всім П. Т. членам. Невдовзі також будуть скликані Загальні Збори, котрих речинець, порядок денний і т. д. оповістить ся окремо в часописях. Почтовці-Українці! Горніть ся громадно до одинокого станового Товариства і других до сего заохочуйте. Всякі инші Товариства станові нам чужі і не дадуть нам належної охорони. Письма і посилки просимо слати на адресу: Станислав Паньків, старший офіціял почтовий Львів. — Комітет. ч. 117 3—3

| **До послідних подій в Київі.** Фотографічні знимки жовнярів розоруженої Німцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат

пошукує рутинованого концепієнта. Адреса: „Підгіре“ в Адм. „Укр. Слова“.

Др Стефан Брикович

—— відкрив адвокатську канцелярію ——

в Тернополи. 7—30

ОГОЛОШЕНЯ.

З „Труда“.

Отсим повідомляємо ВП. Вкладчиків на книжочку в нашім стоваришеню, що почавши від д. 1. липня 1918 будемо від всіх вкладок зачисляти 4 прц. — Дирекция. 111 3—3

Купно шкільних книжок. Купую всі шкільні книжки, атляси, словарі і т. д. і плачу найвисші ціни (переплачую), купую рівнож переводи (так звані Брикі), за котрі плачу по 20 сот. за штуку. Яків Гельцель, книгарня Львів, Ринок 29, в пасажу Андріолього. (Упрашаєсь уважати на адрес фірми). ч. 88

На час літних ферій можуть знайти відповідно платне занятє ученики і учениці висших кляс шкіл середних з добрим і читким письмом. Зголошувати ся особисто в Товаристві взаїм. обезпечень „Дністер“ у Львові, ул. Руська ч. 20 в урядових годинах (9—2) разом з послідним шкільним свідоцтвом і власноручною пробою письма. 5—5 ч. 95

Добре платні місця дієтаріїв і манїпулянтов в Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові (ул. Руська ч. 20), можуть зараз обняти мущини або женщини з добрим, читким і вправним письмом — за устним або письменним зголошенем при долученю відписів свідоцтв і власноручної проби письма. 5—5 ч. 96

Гр.-кат. Уряд парох. в Сапогові п. п. Кривче горішне, просить Вп. Паню Олександу з Камінських Пилипцеву о подане своєї адреси у важній справі. 125

Управа Ставропіґійського Інститута потребує сейчас помічної сили до книгарні. Услвя: Знане мови української і польської в слові і письмі, іспит з бухальтерії або торговельна практика. Платня після умови. Поданя належить вносити на адресу: Ставропіґійський Інститут Бляхарська 9 найдальше до дня 25 червня 1918.

Др Федак сеніор

Возьний жонатий потрібний зараз до банку. Зголошуватись ул. Домініканська, 11 партер 8—2 год. 123 1—2

Земельний БАНК Гіпотечний

спілка акційна у Львові (улиця Підвалє ч. 7.)

Приймає і переводить субскрипції

VIII. австрійської военної позички

під найкориснійшими умовами.

Хто підписує VIII. воєнну позичку, повинен се вчинити виключно через свій власний — — український Банк.

193—10

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

	У Львові	В краю і державі:	За границею	
на рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ півроку	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с., в надісланім 1 К., в оповістках 1·50 К., в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.